

ศุภรัตน์ สว่างจิตต์ 2550: การถ่ายทอดเทคโนโลยีการกำจัดขยะโดยวิธีเคาะประตูบ้าน: กรณีศึกษา บ้านพะเนิน ตำบลแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี วิทยาลัยวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม) สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม วิทยาลัยสิ่งแวดล้อม ภาควิชาการศึกษาศาสตร์สิ่งแวดล้อม จันทน์แก้ว, Ph.D. 145 หน้า

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีการกำจัดขยะโดยวิธีเคาะประตูบ้าน และศึกษาผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยีการกำจัดขยะโดยวิธีเคาะประตูบ้าน ตำบลแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนบ้านพะเนินหมู่ที่ 1 ตำบลแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 128 คน (128 ครัวเรือน) ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่อง การจัดการขยะชุมชน ผ่านรูปแบบกระบวนการถ่ายทอดความรู้โดยวิธีเคาะประตูบ้าน ประกอบด้วย คู่มือวิทยากร สื่อบุคคล (วิทยากร) สื่อสิ่งพิมพ์ (โปสเตอร์ และแผ่นพับให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะ) วัสดุอุปกรณ์ (ถุงขยะ และถังขยะ) และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ซึ่งรูปแบบกระบวนการถ่ายทอดความรู้ที่สร้างขึ้น ได้นำหลักการ สิ่งแวดล้อมศึกษามาประยุกต์ใช้ในการสร้าง ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยปรากฏว่า การถ่ายทอดเทคโนโลยีการกำจัดขยะโดยวิธีเคาะประตูบ้าน ในรูปแบบการให้ความรู้แบบเข้มข้นที่สร้างขึ้นมีคุณภาพยอมรับได้ในด้านความตรง ความเชื่อมั่น อำนาจจำแนก ความยากง่าย และความเป็นปรนัย ซึ่งเป็นการถ่ายทอดความรู้แบบเข้มข้นโดยวิธีการเคาะประตูบ้าน หรือที่เรียกว่า Knock the Door และใช้การสื่อสารสองทาง (Two-way communication) มุ่งเน้นให้เกิดการตอบโต้และการซักถามระหว่างวิทยากรผู้ถ่ายทอดความรู้และกลุ่มตัวอย่าง เป็นเวลา 30 นาที ควบคู่กับการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ และให้ความรู้ซ้ำอย่างต่อเนื่อง จนกลุ่มตัวอย่างเกิดทักษะในการคัดแยกขยะอย่างถูกต้องและติดตามประเมินผลภายหลังการให้ความรู้เป็นระยะเวลา 3 เดือน โดยพฤติกรรมการคัดแยกขยะภายหลังการถ่ายทอดความรู้เป็นระยะเวลา 3 เดือน กลุ่มตัวอย่างสามารถคัดแยกขยะได้ถูกต้องเพิ่มขึ้นทั้ง 3 ประเภท คือ ขยะเปียก ขยะแห้งและขยะอันตราย โดยมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 94.05 สอดคล้องกับการลดลงของปริมาณขยะแต่ละประเภทที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง คือ ขยะเปียก เดือนที่ 1 มีน้ำหนัก 3,510.30 กรัม คิดเป็นร้อยละ 43.54 ลดลงเหลือเพียง 2,112.20 กรัม คิดเป็นร้อยละ 26.20 ในเดือนที่ 3 ส่วนขยะแห้ง ในเดือนที่ 1 มีน้ำหนัก 989.20 กรัม คิดเป็นร้อยละ 36.31 ลดลงเหลือเพียง 898.70 กรัม คิดเป็นร้อยละ 32.98 ของเดือนที่ 3 และขยะอันตราย มีปริมาณขยะลดลงจากเดือนที่ 1 ถึงเดือนที่ 3 มากที่สุด คือ ในเดือนที่ 1 มีน้ำหนัก 115.30 กรัม คิดเป็นร้อยละ 50.24 ลดลงเหลือเพียง 56.50 กรัม คิดเป็นร้อยละ 24.68 ของเดือนที่ 3

Sudarat Sawangjit 2007: Extension of Garbage Disposal Technology by Knock the Door Method: Case Study of Ban Phaneon, Leam Phak Bia Sub-district, Ban Leam District, Phetchaburi Province. Master of Science (Environmental Science), Major Field: Environmental Science, College of Environment. Thesis Advisor: Professor Kasem Chankaew, Ph.D. 145 pages.

This research had the objectives of developing a garbage disposal technological transfer by Knock the Door Method in Ban Phaneon, Tambon Laem Phak Bia, Ban Laem District, Petchburi Province and studying the said pre- and post-transfer achievement results.

The subjects in this research were people in Phanoen Village, Moo 1, Tambon Laem PhakBia, BanLaem District, Petchaburi Province. They, numbering 128 people (128 households), after randomly selected through a number of stages learnt how to manage community garbage via an intensive transfer process that consisted of Instructor Manual, Media (of Instructor), press media (posters and brochures about how to select and separate garbage), materials/equipment (garbage bags and bins), and the achievement test. The technological transfer method applied the environmental principles, from which the collected resultant data were analyzed using percentages and means.

The research found that the intensive transfer method of the garbage disposal technology by knock the door method was acceptable in terms of validity, reliability, discrimination power, difficulty and objectivity. It is intensive by using the knock the door method and the two-way communication with the focus on the interactions and questioning between instructor and subjects for 30 minutes coupled with the public relations via press media and the continual repeated instructing until the subjects earned the correct garbage selecting and separating skills followed by the 3 month post-learning follow-up assessment. During the three months, the subjects could select and separate the 3 types of garbage, namely, wet, dry and hazardous ones, accurately, at the average of 94.05 percent. It was in line with the continual decline of the volume of each garbage category. Wet garbage in the 1st month weighing 3,510.30 grams, or 43.54 percent, dipped to 2,112.20 grams, or 26.20 percent, in the 3rd month. Dry garbage weighing 989.20 grams or 36.31 percent in the 1st month was down to 898.70 grams, or 32.98 percent, in the 3rd month. Hazardous garbage, of which the volume reduced most during the said 3 months, weighing 115.30 grams, or 50.24 percent, in the 1st month was down to 56.50 grams, or 24.68 percent in the 3rd month reduced.